

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoCsp/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220207119
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1220207119.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: N. B., F..M., O. R. Q., Š. X O. Z., IČO: 00 585 441, zastúpená advokátom JU.. J. I., AK X. I. X/A, Z., proti žalovanej: T. N., I.. XX.XX.XXXX, F.. K. XXXX/XX, E., o zaplatenie 69,92 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II 10Csp/256/2020-45zo dňa 9.11.2021, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

Žalovanej n e p r i z n á v a proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd žalovanou uložil povinnosť uhradiť mu poistné 69,92 eura s príslušenstvom a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa žalobou z 18.12.2020 domáhal od žalovanej zaplatenia poistného 69,92 eura za dohodnutú dobu poistenia s odôvodnením, že so žalovanou uzatvoril 31.8.2017 poistnú zmluvu na dobu neurčitú, v ktorej sa dohodli na platení ročného poistného polročne a že žalovaná porušila túto zmluvne dohodnutú povinnosť, a preto sa s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 1 a ods. 2, § 9 ods. 4 a § 11 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z.z.“) domáhal zaplatenia poistného za obdobie do 31.3.2018. Vzhľadom na to, že sa žalovaná dostala do omeškania s platením poistného, uplatnil si zároveň aj zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške 5% ročne odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti poistného, t.j. od 1.4.2018.

3. Súd prvej inštancie vyzval žalobcu, aby v lehote 10 dní od prevzatia výzvy doplnil žalobu o riadne skutkové odôvodnenie návrhu a uviedol, aká bola dohodnutá výška poistného, splátky a ich výška, kedy došlo k porušeniu povinnosti žalovanej, kedy zaniklo poistenie a z akého dôvodu a výpočet poistného. Zároveň ho vyzval aj na predloženie výpisu z poistného účtu klienta/žalovanej a dôkazy o doručovaní písomností zasielaných žalovanej. Výzva bola žalobcovi riadne doručená dňa 9.6.2021, ktorý na ňu nereagoval.

4. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť, pretože žalobca si nesplnil zákonnú povinnosť riadne skutkovo odôvodniť žalobný návrh, a teda úplne a pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti, odôvodniť výšku uplatňovanej pohľadávky a pripojiť rozhodujúce dôkazy preukazujúce skutkový stav veci, okrem iných i poistnú zmluvu. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že zo žaloby nebol zřejmý dôvod zániku poistenia, ako ani výpočet

poistného do zániku poistenia a kedy sa žalovaná dostala do omeškania a s ktorou splátkou poistného. Žalobca nereagoval na jeho výzvu o odstránenie týchto nedostatkov žaloby. Podľa názoru súdu nebolo jeho povinnosťou zisťovať rozhodujúce skutočnosti z listín priložených k žalobe, ktoré žalobný nárok podporujú, resp. ho nepotvrdzujú. Absencia riadneho skutkového odôvodnenia žaloby mala vplyv i na uplatnenia prostriedkov procesnej obrany žalovanej a v konečnom dôsledku znamenala stratu sporu pre neunesenie dôkazného bremena.

5. Na základe uvedeného súd prvej inštancie podľa ustanovení § 157 ods. 1, § 132 ods. 1 až ods. 3, § 150 ods. 1 a ods. 2, § 215 ods. 1 a § 217 ods. 1 CSP a § 788 ods. 1, § 801 ods. 2 a § 803 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku zdôraznil, že základnou zložkou žaloby je žalobný nárok, ktorým žalobca stanovuje predmet konania. Formulácia skutku musí byť v žalobe vymedzená tak, aby ju nebolo možné zameniť s iným skutkom, pretože plnenie, ktoré žalobca požaduje, nemožno z iného skutkového základu, než bol v žalobe vymedzený, priznať. Povinnosť tvrdiť skutkové okolnosti vyplýva z ustanovenia § 150 ods. 1 CSP a súd nemôže pri rozhodovaní o žalobnom návrhu sám vymedziť relevantný skutkový dej. V prejednávanej veci žalobca v žalobe neuviedol všetky rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých sa domáha priznania žalovanej istiny. Žalobca nemôže opis rozhodujúcich skutočností nahradiť odkazom na označené, či priložené listiny, či ich len k žalobe jednoducho pripojiť. Keďže v danom prípade nešlo o vadu žaloby, pretože obsahovala žalobný petít, ako aj určitú mieru skutkových tvrdení, preto súd mohol o žalobe konať, nemohol však sám doplniť ďalšie podstatné skutkové tvrdenia a žalobca na výzvu súdu na doplnenie žaloby nereagoval. Súd vo veci nariadil aj pojednávanie (hoci sa jednalo o drobný spor), na ktorom mal žalobca priestor na vymedzenie skutkových tvrdení, avšak ani túto možnosť nevyužil.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala úspech vo veci, nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy v konaní nevznikli.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súčasne so žalobou predložil aj oznámenie o zániku poistnej zmluvy. Vzhľadom na to, že poistka je legálnym dokumentom so zákonnou definíciou a významom identifikovaným právnym poriadkom podľa ustanovenia § 791 Občianskeho zákonníka, nesúhlasil so záverom súdu, že o záväzkovom vzťahu so žalovanou nepredložil rozhodujúci dôkaz. Zdôraznil, že zánik poistenia nastal pre neplatenie poistného žalovanou, a preto mohol preukázať len dátum, ku ktorému eviduje zánik poistenia, a nie i to, že mu žalovaná poistné nezaplatila; v zmysle tzv. negatívnej dôkaznej teórie totiž od neho nemožno žiadať preukázanie neexistencie určitej právnej skutočnosti.

10. Podľa žalobcu súd prvej inštancie posúdil žalobný návrh a dôkazy ako nepreukázané v rozpore s ustanovením článku 15 CSP, i napriek absolútnej nečinnosti žalovanej, ktorá na žalobu nereagovala a skutkové tvrdenia v nej uvedené nepoprela. Súd prvej žalovanej doručil žalobu spolu s jej prílohami a výzvou, aby sa k nej vyjadrila, na ktorú žalovaná nereagovala, a teda nespochybnila existenciu poistnej zmluvy, ani tvrdenia uvedené v žalobe o existencii nároku a jeho výške. Súd prvej inštancie mal potom vyhodnotiť skutkové tvrdenia uvedené v žalobe ako nesporné. K tomuto poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave vydané vo veci sp. zn. 6Co/180/2018, ktorým sa plne stotožnil s jeho argumentáciou o porušení práva na spravodlivý proces. V odôvodnení tohto rozhodnutia krajský súd uviedol, že pokiaľ sa žalovaná k žalobe, ktorá jej bola doručená spolu s prílohami, nevyjadrila a skutkové tvrdenia v nej obsiahnuté nepoprela, prichádzala do úvahy aplikácia právnej domnienky uvedenej v ustanovení § 151 ods. 1 CSP.

11. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu potvrdila, že so žalobcom uzavrela poisťnú zmluvu, ako aj to, že ani po výzve nezaplatila splátku, že žalobca ukončil poisťnú zmluvu výpoveďou a doplnila, že vzniknutý dlh z omeškané splátky poisťného 69,92 eura žalobcovi už uhradila, o čom ho informovala.

12. Žalobca na vyjadrenie žalovanej k odvolaniu nereagoval.

13. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 29.11.2022 (§ 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP).

14. Odvolací súd sa v rámci odvolacieho prieskumu zaoberal iba tými odvolacími dôvodmi a ich obsahovým vymedzením, ktoré žalobca uviedol v odvolaní, a to, že nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že nepredložil k tvrdeniu o existencii záväzkového vzťahu rozhodujúci dôkaz, pretože spolu so žalobou predložil nielen oznámenie o zániku poisťnej zmluvy, ale i poisťku, ktorá v zmysle ustanovenia § 791 Občianskeho zákonníka potvrdzuje uzavretie poisťnej zmluvy. K preukázaniu zániku poistenia pre neplatenie poisťného žalovanou uviedol, že tak v zmysle tzv. negatívnej dôkaznej teórie nemohol urobiť. Súd prvej inštancie mal podľa neho vychádzať z jeho skutkových tvrdení uvedených v žalobe, a tieto, keďže neboli žalovanou spochybnené, mal považovať za nesporné v zmysle ustanovenia § 151 CSP. Odvolací súd nemohol tejto odvolacej argumentácii žalobcu priznať úspech.

15. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie žalobcovi v prvom rade vytkol, že si nespĺnil svoju povinnosť dostatočne opísať rozhodujúce skutočnosti, na základe ktorých si uplatnil nárok, akými bolo uvedenie výšky ročného poisťného a splátok a dátumu ich splatnosti, vrátane dôvodu zániku poistenia, ako aj to, ako vypočítal uplatnenú pohľadávku; až následne súd konštatoval, že žalobca nepreukázal skutkové tvrdenia ani poisťnou zmluvou. Žalobca v odvolaní uviedol, že na rozdiel od žalovanej uniesol dôkazné bremeno a zároveň si splnil i povinnosť tvrdenia a bola to práve žalovaná, ktorá svoju povinnosť jeho skutkové tvrdenia poprieť, zanedbala. Z obsahu žaloby i podľa odvolacieho súdu pritom vyplýva, že žalobca v nej uviedol skutkové tvrdenie len o uzavretí poisťnej zmluvy so žalovanou dňa 31.8.2017 na dobu neurčitú a tvrdenie, že sa mali dohodnúť na platení ročného poisťného v polročnom intervale. Žalobca však v žalobe neodôvodnil výšku ročného poisťného, termíny splatnosti jednotlivých splátok poisťného, ani na nich sa viažuť tzv. lehotné poisťné (t.j. výšku splátok poisťného), pričom opomenul ozrejmiť i spôsob výpočtu ním požadovaného dlžného poisťného; žalobca nešpecifikoval tieto ďalšie skutkové tvrdenia podstatné pre rozhodnutie o veci ani po výzve konajúceho súdu z dňa 27.5.2021. I keď z poisťky, ako listiny preukazujúcej uzatvorenie poisťnej zmluvy, možno zistiť podstatné skutočnosti týkajúce sa výšky ročného poisťného a štvrtročných splátok, vrátane termínu ich splatnosti, nemôže táto nahradiť elementárnu povinnosť žalobcu v sporovom súdnom konaní špecifikovať podstatné a rozhodujúce skutočnosti, od ktorých vyvodzuje uplatnený nárok; navyše, pokiaľ ho na splnenie tejto povinnosti súd prvej inštancie osobitne vyzval.

16. Vzhľadom na to, že žalobca na výzvu konajúceho súdu nereagoval a nedoplnil podstatné skutkové tvrdenia týkajúce sa uplatneného nároku, je jeho odvolacia argumentácia, že ním uvádzané skutkové tvrdenia sa stali nespornými len preto, že sa žalovaná k žalobe nevyjadrila a tieto nepoprela, nevýznamná. Zanedbanie povinnosti tvrdiť, ani pri pasivite protistrany, ktorá sa tak nie je ani schopná k „neexistujúcemu“ tvrdeniu vyjadriť, nemôže mať za následok povinnosť súdu priznať „akýkoľvek uplatnený nárok“; preto i aplikácia ustanovení § 151 ods. 1 a ods. 2 CSP, ktorých sa žalobca dožadoval, bola v okolnostiach prejednávanej veci neopodstatnená. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak samotný žalobca zanedbal svoju povinnosť tvrdenia (k tomu i uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. I. ÚS 246/2019). V tejto procesnej situácii žalobca nedôvodne poukazoval i na uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 6Co/180/2018, ktoré vychádzalo z toho, že súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu z dôvodu nepreukázania jeho nároku, a teda nie z dôvodu nesplnenia jeho povinnosti tvrdiť, t.j. uviesť ďalšie podstatné skutočnosti odôvodňujúce uplatnený nárok.

17. Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že žalobca v odvolaní neuviedol také tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, a preto napadnutý rozsudok podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

18. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní úspech, ich náhradu nepriznal, keďže jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).